

Fundamentals of Judaism

Varieties of Rabbinic Fallibility

Core Premise: Rabbis represent extension of divine authority

Focus: Rabbinic mistakes and their implications for Jewish Law

I. "Metziut" – Mistaken Reality

<p>1. B. Shabbat 107b BUT OTHER ABOMINATIONS, etc. But if one kills them, he is culpable: which Tanna [holds thus]? Said R. Jeremiah, It is R. Eliezer. For it was taught, R. Eliezer said: He who kills vermin on the Sabbath is as though he killed a camel on the Sabbath. R. Joseph demurred to this: <u>The Rabbis disagree with R. Eliezer only in respect to vermin, which does not multiply and increase</u>, but as for other abominations and creeping things, which multiply and increase, they do not differ [therein].</p>	<p>1. תלמוד בבלי שבת קז:ב ושאר שקצים כו'. הא הורגן - חייב, מאן תנא? אמר רבי ירמיה: רבי אליעזר היא, דתניא, רבי אליעזר אומר: ההורג כינה בשבת - כהורג גמל בשבת. מתקיף לה רב יוסף: <u>עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר אלא בכינה, דאינה פרה ורבה</u>. אבל שאר שקצים ורמשים דפרין ורבין - לא פליגי.</p>
---	---

II. Mistaken Practice

<p>2. M. Berachot 1:3 Beth Shammai say: In the evening every man should recline and recite [the shema'], and in the morning he should stand, as it says, "and when thou liest down and when thou risest up" (Devarim 6:7). Beth Hillel, however, say that every man should recite in his own way, as it says, "and when thou walkest by the way." Why then is it said, and when thou liest down and when thou risest up? [this means], at the time when people lie down and at the time when people rise up. R. Tarfon said: I was once walking by the way and I reclined to recite the shema' in the manner prescribed by Beth Shammai, and I incurred danger from robbers. They said to him: you deserved to come to harm, because you acted against the opinion of Beth Hillel.</p>	<p>2. משנה ברכות פרק א משנה ג בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטו ויקראו ובבוקר יעמדו שנאמר (דברים ו) ובשכבך ובקומך ובית הלל אומרים כל אדם קורא כדרכו שנאמר (שם דברים ו) /ו/ ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים אמר ר' טרפון אני הייתי בא בדרך והטיתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתו בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:</p>
<p>3. Y. Berachot 1:2 3b R. Abba bar Kohen in the name of R. Yehuda B. Pazi said: know that that words of the sages are more special than the words of the Torah. For behold, had R. Tarfon not read [the Shema at all], he would have only violated a positive commandment. But since he transgressed the worlds of Beit Hillel he was worthy of death</p>	<p>3. ירושלמי ברכות פרק א:ה"ב דף ג טור ב ר' בא בר כהן בשם ר' יודה בן פזי תדע לך שחביבין דברי סופרים מדברי תורה שהרי רבי טרפון אילו לא קרא לא היה עובר אלא בעשה ועיי' שעבר על דברי ב"ה נתחייב מיתה</p>

III. Flaws in Halakhic Transmission

<p>4. B. Yoma 80a R. Johanan said: Standard measures and penalties are fixed by laws [communicated] to Moses on Sinai. But the penalties are written out in Scripture? — Rather: The minimum required for penalties is fixed by laws [communicated] to Moses on Sinai. It was also taught thus: The minima required for penalties are fixed by laws [communicated] to Moses on Sinai. Others say: The Court of Jabetz fixed them. But Scripture said: These are the commandments, which means that no prophet is permitted to introduce any new law from then on? — Rather: <u>They were forgotten and then they established them anew</u></p>	<p>4. תלמוד בבלי יומא פ:א אמר רבי יוחנן: שיעורין ועונשין הלכה למשה מסיני. עונשין? מכתב כתיב! - אלא הכי קאמר: (אמר רבי יוחנן,) שיעורים של עונשין הלכה למשה מסיני. תניא נמי הכי: שיעורין של עונשין הלכה למשה מסיני, אחרים אומרים: בית דינו של יעבץ תיקנום, והכתיב +ויקרא כז+ אלה המצות - שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה! - אלא: <u>שכחום וחזרו ויסדום</u>.</p>
<p>5. B. Temurah 16a The [above] text [stated]: 'Rav Judah reported in the name of Samuel: <u>Three thousand traditional laws were forgotten during the period of mourning for Moses</u>'. They said to Joshua: 'Ask'; he replied: It is not in heaven. They [the Israelites] said to Samuel: 'Ask'; he replied: [Scripture says:] These are the commandments, implying [that since the promulgation of these commandments] no prophet has now the right to introduce anything new. Said R. Isaac the Smith: <u>Also the law relating to a sin-offering whose owners have died was forgotten during the period of mourning for Moses</u>. They [the Israelites] said to Phinehas: 'Ask'; he replied to them: 'It is not in heaven'. They said to Eleazar: 'Ask'. He replied: 'These are the commandments', implying [that since the promulgation of these commandments] no prophet has now the right to introduce anything new.</p> <p>Rav Judah reported in the name of Rav: When Moses departed [this world] for the Garden of Eden he said to Joshua: 'Ask me concerning all the doubts you have'. He replied to him: 'My Master, have I ever left you for one hour and gone elsewhere? Did you not write concerning me in the Torah: But his servant Joshua the son of Nun departed not out of the tabernacle? Immediately the strength [of Moses] weakened <u>and [Joshua] forgot three hundred laws and there arose [in his mind] seven hundred doubts [concerning laws]</u>. Then all the Israelites rose up to kill him. The Holy One, blessed be He, then said to him [Joshua]: 'It is not possible to tell you. Go and occupy their attention in war, as it says: Now after the death of Moses the servant of the Lord, it came to pass that the Lord spake; and it further says; [Prepare you victuals for within three days, etc.]. <u>It has been taught: A thousand and seven hundred kal wahomer and gezerah shawah and specifications of the Scribes were forgotten during the period of mourning for Moses</u>. Said R.</p>	<p>5. תלמוד בבלי תמורה טז:א גופא, אמר רב יהודה אמר שמואל: <u>שלוש אלפים הלכות נשתכחו בימי אבלו של משה</u>. אמרו לו ליהושע שאל! א"ל: +דברים ל'+ לא בשמים היא. אמרו לו לשמואל שאל! אמר להם: אלה המצות - שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה. אמר ר' יצחק נפחא: <u>אף חטאת שמתו בעליה נשתכחה בימי אבלו של משה</u>. אמרו לפנחס שאל! אמר ליה לא בשמים היא. א"ל לאלעזר: שאל! אמר להם: אלה המצות - שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה. אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שנפטר משה רבינו לגן עדן, אמר לו ליהושע: שאל ממני כל ספיקות שיש לך! אמר לו: רבי, כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי למקום אחר? לא כך כתבת בי +שמות ל"ג+ ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל! <u>מיד תשש כחו של יהושע, ונשתכחו ממנו שלש מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות</u>, ועמדו כל ישראל להרגו. אמר לו הקב"ה: לומר לך אי אפשר, לך וטורדן במלחמה, שנאמר +יהושע א'+ ויהי אחרי מות משה עבד ה' ויאמר ה' וגו'. במתניתין תנא: <u>אלף ושבע מאות קלין וחמורין, וגזירות שוות, ודקדוקי סופרים נשתכחו בימי אבלו של משה</u>. אמר רבי אבהו: אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנו מתוך פלפולו, שנאמר - +יהושע ט"ו+ וילכדה עתניאל בן קנו אחי כלב (הקטן ממנו) [ויתן לו את עכסה בתו לאשה]. ולמה נקרא שמה עכסה - שכל הרואה אותה כועס על אשתו.</p>

<p>Abbuha: Nevertheless Othniel the son of Kenaz restored [these forgotten teachings] as a result of his dialectics, as it says: And Othniel the son of Kenaz, the brother of Caleb, took it; and he gave him Achsah his daughter to wife. And why was her name called Achsah? — Said R. Johanan: Because whosoever saw her was angry with his wife.</p>	
<p>6. B. Sukkah 20a For in ancient times when the Torah was forgotten from Israel, Ezra came up from Babylon and established it. [Some of] it was again forgotten and Hillel the Babylonian came up and established it. Yet again was [some of] it forgotten, and R. Hiyya and his sons came up and established it</p>	<p>6. תלמוד בבלי סוכה כ:א שבתחלה כשנשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה, חזרה ונשתכחה עלה הלל הבבלי ויסדה, חזרה ונשתכחה עלו רבי חייא ובניו ויסדוה.</p>
<p>7. B. Pesahim 66a Our Rabbis taught: This halachah was hidden from [i.e., forgotten by] the Bene Bathyra. On one occasion the fourteenth [of Nisan] fell on the Sabbath, [and] they forgot and did not know whether the Passover overrides the Sabbath or not. Said they, 'Is there any man who knows whether the Passover overrides the Sabbath or not?' They were told, 'There is a certain man who has come up from Babylonia, Hillel the Babylonian by name, who served the two greatest men of the time, and he knows whether the Passover overrides the Sabbath or not...They immediately set him at their head and appointed him Nasi [Patriarch] over them, and he was sitting and lecturing the whole day on the laws of Passover. He began rebuking them with words. Said he to them, 'What caused it for you that I should come up from Babylonia to be a Nasi over you? It was your indolence, because you did not serve the two greatest men of the time, Shemaiah and Abtalyon.' Said they to him, 'Master, what if a man forgot and did not bring a knife on the eve of the Sabbath?' 'I have heard this law,' he answered, 'but have forgotten it. But leave it to Israel: if they are not prophets, yet they are the children of prophets!' On the morrow, he whose Passover was a lamb stuck it [the knife] in its wool; he whose Passover was a goat stuck it between its horns. He saw the incident and recollected the halachah and said, 'Thus have I received the tradition from the mouth[s] of Shemaiah and Abtalyon.'</p>	<p>7. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף סו. תנו רבנן: הלכה זו נתעלמה מבני בתירא. פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת, שכחו ולא ידעו אם פסח דוחה את השבת אם לאו. אמרו: כלום יש אדם שיוודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו? אמרו להם: אדם אחד יש שעלה מבבל, והלל הבבלי שמו, ששימש שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון ויודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו....מיד הושיבוהו בראש ומינוהו נשיא עליהם, והיה דורש כל היום כולו בהלכות הפסח. התחיל מקנטרן בדברים, אמר להן: מי גרם לכם שאעלה מבבל ואהיה נשיא עליכם - עצלות שהיתה בכם, שלא שמשם שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון. אמרו לו: רבי, שכח ולא הביא סכין מערב שבת מהו? אמר להן: הלכה זו שמעתי ושכחתי. אלא, הנח להן לישראל אם אין נביאים הן - בני נביאים הן. למחר, מי שפסחו טלה - תוחבו בצמרו, מי שפסחו גדי - תוחבו בין קרניו ראה מעשה ונזכר הלכה, ואמר: כך מקובלני מפי שמעיה ואבטליון.</p>
<p>8. B. Sotah 47b When the disciples of Shammai and Hillel multiplied who had not served [their teachers] sufficiently, dissensions increased in Israel and the Torah became like two Torah.</p>	<p>8. תלמוד בבלי סוטה מז:ב משרבו תלמידי שמאי והילל שלא שימשו כל צורכן - רבו מחלוקות בישראל, ונעשית תורה כשתי תורות.</p>

IV. Errors in Decision Making

9. B. Sanhedrin 33a

But the following contradicts this: 'If a man judged a case [by himself] and pronounced him who was liable, "not liable", or vice versa; the clean, "unclean," or the reverse: his decision stands, but he must pay an indemnity out of his own pocket'? — R. Joseph answered: This presents no difficulty: here it [our Mishnah] refers to a Mumheh; there, to one who is no Mumheh. But in the case of a Mumheh, do we reverse [the decision]? Have we not learned: If he was recognized by the Beth din as a Mumheh, he is exempted from paying [compensation]! —R. Nahman answered: Here [in our Mishnah] the circumstances are that there is a court superior to this one in learning and numbers; whereas in the other Mishnah there is no court available superior to this in learning and numbers. R. Shesheth said: Here it treats of a case where he [the judge] erred regarding a law cited in a Mishnah; [In which case his decision may be revoked] there, of a case where he erred in the weighing of [conflicting] opinions. For R. Shesheth said in R. Assi's name: If he erred in a law cited in the Mishnah, the decision is reversed; if he erred in the weighing of [conflicting] opinions, the decision may not be reversed. Rabina asked R. Ashi: Is this also the case if he erred regarding a teaching of R. Hiyya or R. Oshaia? [I.e., does the above ruling regarding an error in a law cited in Mishnah apply also to an error in a law cited in the Tosefta: a collection of Halachoth the redaction of which is attributed to R. Hiyya and R. Oshaia? The authority of the Tosefta is not equal to that of the Mishnah.] — Yes, said he, And even in a dictum of Rab and Samuel? [Whose ruling is not so authoritative as the traditional law in the Tosefta.] Yes, he answered. Even in a law stated by you and me? Are we then reed cutters in the bog? [insignificant, of no importance] He retorted. How are we to understand the phrase: "The weighing of [conflicting] opinions"? — R. Papa answered: If, for example, two Tannaim or Amoraim are in opposition, and it has not been explicitly settled with whom the law rests, but he [the judge] happened to rule according to the opinion of one of them, whilst the general practice; follows the other, — this is a case of [an error] in the weighing of [conflicting] opinions.

9. תלמוד בבלי סנהדרין לג:א

ורמינהו: דן את הדין, זיכה את החייב חייב את הזכאי, טימא את הטהור, טיהר את הטמא - מה שעשה עשוי, וישלם מביתו! אמר רב יוסף: לא קשיא: כאן - במומחה, כאן - בשאינו מומחה. - ובמומחה מחזירין? והקתני: אם היה מומחה לבית דין - פטור מלשלם! - אמר רב נחמן: כאן - שיש גדול הימנו בחכמה ובמנין, כאן - שאין גדול הימנו בחכמה ובמנין. רב ששת אמר: כאן - שטעה בדבר משנה, כאן - שטעה בשיקול הדעת. דאמר רב ששת אמר רב אסי: טעה בדבר משנה - חוזר, טעה בשיקול הדעת - אינו חוזר. אמר ליה רבינא לרב אשי: אפילו טעה ברבי חייא ורבי אושעיא? - אמר ליה: אין. - אפילו בדבר ושמואל? - אמר ליה: אין. - אפילו בדידי ודידך? - אמר ליה: אטו אנן קטלי קני באגמא אנן? היכי דמי שיקול הדעת? אמר רב פפא: כגון תרי תנאי או תרי אמוראי דפליגי אהדדי, ולא איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר, ואיקרי ועבד כחד מינייהו, וסוגיא דשמעתא אזלי כאידך - היינו שיקול הדעת.

10a. Numbers 15:24

Suppose the community sins without meaning to. And suppose they do not know they have sinned. Then the whole community must offer a young bull. They must offer it for a burnt offering. It will give a smell that is pleasant to the Lord. Along with it, they must offer its required grain offering and drink offering. They must also offer a male goat for a sin offering.

10b. M. Horayot 1:1

If the court ruled that any one of the [ritual] commandments mentioned in the torah may be transgressed, and an individual proceeded and acted through error, in accordance with their ruling, whether they acted [thus] and he acted with them or they acted and he acted after them or even if they did not act and he acted, he is exempt, because he relied on [a ruling of] the court. [if, however, when] the court issued [an erroneous] ruling one of them, who knew that they had erred, or a disciple who was himself capable of deciding matters of law, proceeded and acted in accordance with their ruling, whether they acted and he acted with them or they acted and he acted after them or they did not act and he acted, he is liable, since he was not dependent upon [the ruling of] the court. This is the general rule: he who is [in a position] to rely upon himself is subject to a penalty, and [only] he who must depend upon the court is exempt.

10. במדבר טו:כד

וְהָיָה אִם מְעַיְנֵי הָעֵדָה נַעֲשְׂתָה לְשִׁגְגָה
וַעֲשׂוּ כָל הָעֵדָה פֶּרֶן בֶּן בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה
לְרִיחַ נִיחֹחַ לִיקְנוֹק וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ
כַּמִּשְׁפֵּט וְשֹׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחַטָּת :

משנה הוריות א: א

הורו בית דין לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה והלך היחיד ועשה שוגג על פיהם בין שעשו ועשה עמהן בין שעשו ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה פטור מפני שתלה בבית דין הורו בית דין וידע אחד מהן שטעו או תלמיד והוא ראוי להוראה והלך ועשה על פיהן בין שעשו ועשה עמהן בין שעשו ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה הרי זה חייב מפני שלא תלה בבית דין זה הכלל התולה בעצמו חייב והתולה בבית דין פטור :